

Ekonomika

Horvātija un Slovēnija attīstās visstraujāk no tām valstīm, kas kādreiz veidoja Dienvidslāvijas Republiku. Kopā tās veido aptuveni pusi no kopējās bijušo Dienvidslāvijas republiku iekšzemes kopprodukta. Horvātijas dzīves līmenis ir par 50% augstāks nekā pārējās bijušajās Dienvidslāvijas republikās.

Horvātijas ekonomiku 1980 gadu beigās negatīvi ietekmēja rūpniecības sabrukums, kara sekas, kā arī tirdzniecības partneru zaudēšana. Valstī vēl joprojām ir augsts bezdarba līmenis, salīdzinoši zema ekonomiskā izaugsme, neefektīva valsts pārvalde un korupcija.

Pakalpojumi iekšzemes kopproduktā veido 66%. Valsts kasē ievērojamus finanšu līdzekļus, īpaši vasarā, taču pēdējā laikā arī ziemā (attīstīti ziemas sporta veidi) ienes tūrisms. Horvātijā katru gadu ierodas ap 10 milj. tūristu, kas valstij dod ap 7 miljardus eiro.

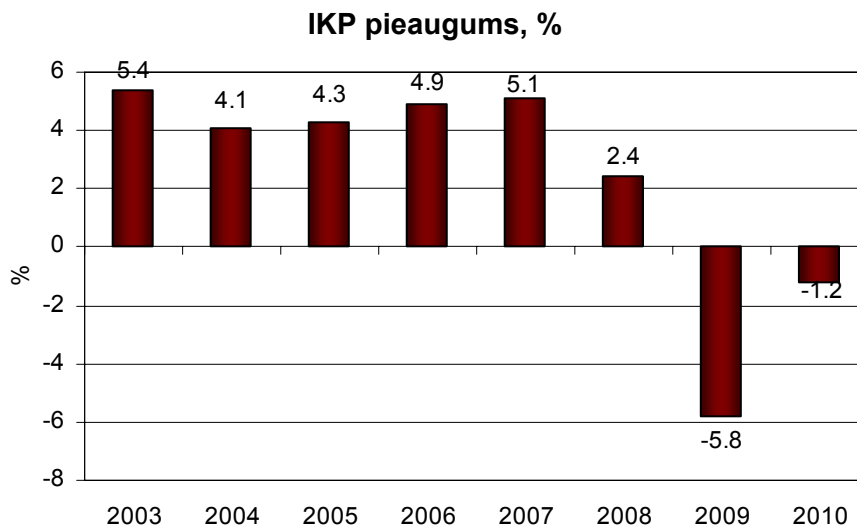
Horvātijas teritoriju var iedalīt trīs ģeogrāfiskās un klimatiskās zonās: zemiene valsts ziemeļos ar kontinentālu klimatu, Vidusjūras piekrastes zona dienvidos un kalnainais reģions valsts vidienē. Klimats, reljefs un augsne veicina lauksaimniecības produktu ražošanu, no labības un vīnogulājiem līdz Vidusjūras reģiona augļiem un dārzeņiem. Lauksaimniecība un zivsaimniecība IKP veido 5%. Saražotā lauksaimniecības produkcija sedz vietējo pieprasījumu pēc graudaugiem un cukura, kā arī pēc tehniskām kultūrām. Attīstīta zvejniecība un zivju izstrādājumu eksports. Nodarbojas ar tunča audzēšanu speciāli Japānas tirgum.

Pasaules tirgū augsts pieprasījums ir pēc Slavonijas ozolkoka izstrādājumiem.

Horvātijas pārtikas ražojumi ir garšvielu maisījums „Vegeta”, biskvīti un vafeles, pildītās šokolādes, konservētas sardīnes, ātri pagatavojamās zupas, olīvu eļļa, alus un cigaretes. Pārsvārā eksportē uz ES valstīm. ES tirgū pieprasīts Horvātijā ražots vīns, olīveļļa un lavandas.

Pēdējā laikā īpaši attīstās rūpniecība, tās produktivitāte pateicoties Horvātijas valdības īstenotajām reformām. Rūpniecība Horvātijas iekšzemes kopproduktā veido 17%. Vadošie rūpniecības sektori ir pārtikas un dzērienu ražošana, ķīmijas rūpniecība, rafinētas naftas produktu ražošana, metālapstrāde un kuģubūve.

Karš iedragāja valsts ekonomisko infrastruktūru un tūrisma nozari. 2002. gadā Horvātijas ekonomika piedzīvoja straujāku izaugsmi pateicoties kredītu pieejamībai, investīcijām (pārsvārā tika novirzīti ceļu rekonstrukcijai), tūrismam, mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai. 2010. gadā IKP sasniedza 45,9 miljardus EUR, IKP samazinājās par 1,2%.

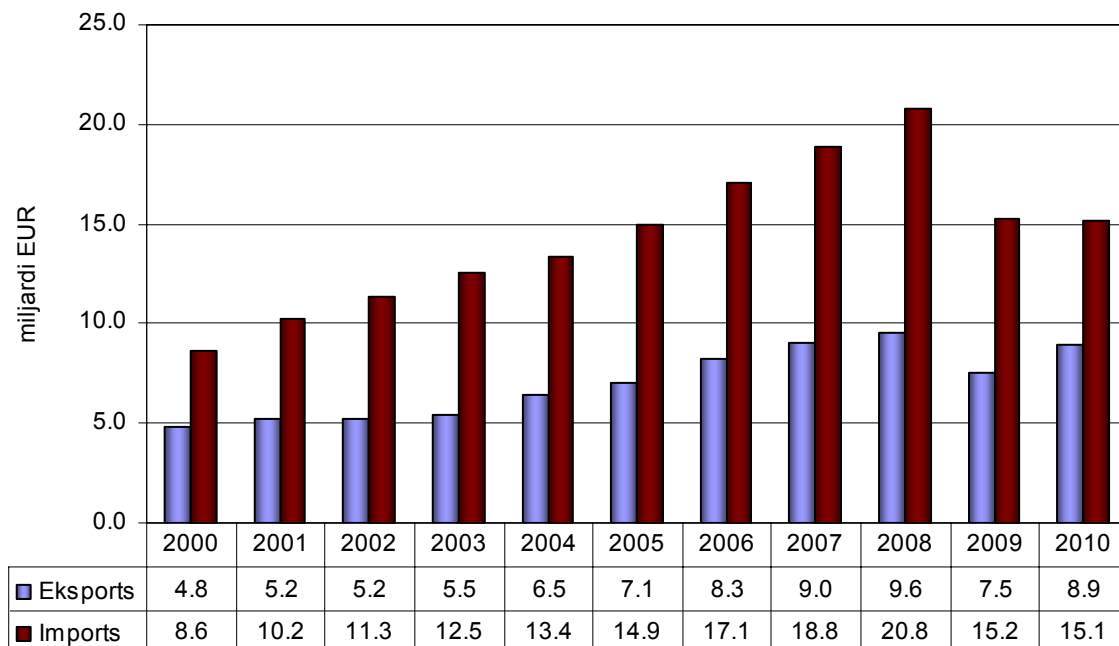
Avots: Central Bureau of statistics - http://www.dzs.hr/default_e.htm

Vēl joprojām valstij pieder lieli rūpniecības uzņēmumi, piemēram, kuģu būvniecības uzņēmumi. Lai Horvātija varētu 2013. gadā pievienoties ES, tai jāveic ekonomikas restrukturizācija, jāsamazina subsīdijas nerentablos uzņēmumos un jāveic citas reformas, kas veicinātu valsts ekonomikas konkurētspēju.

Preču ārējā tirdzniecība

2010. gadā Horvātijas preču ārējās tirdzniecības balance bija negatīva un sasniedza -6,2 miljardus EUR. Preču eksporta vērtība bija 8,9 miljardi EUR, kas pieauga par 18,2% salīdzinājumā ar 2009. gadu. Savukārt, preču imports sasniedza 15,1 miljardus EUR, samazinoties par 0,6% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

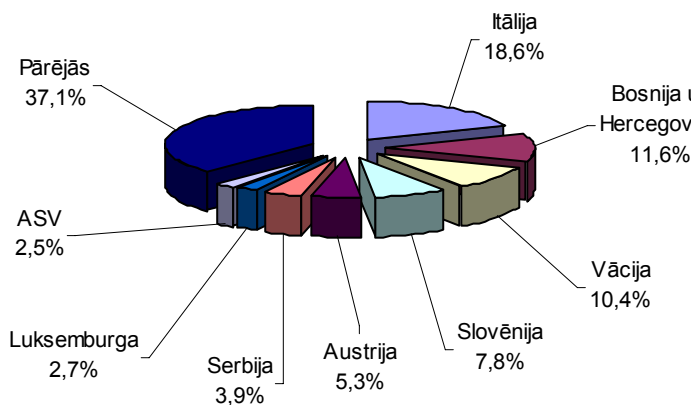
Horvātijas preču ārējā tirdzniecība, miljardi EUR

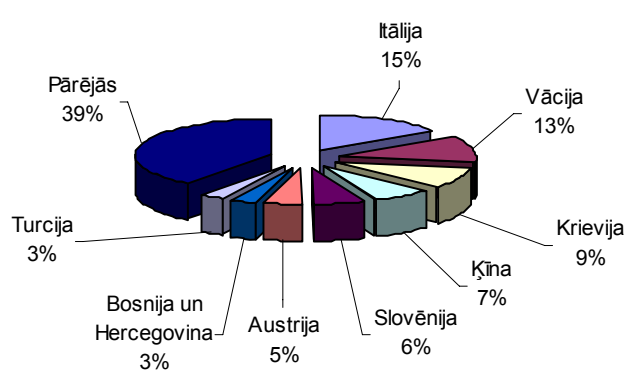
Avots: Horvātijas statistikas pārvalde - <http://www.dzs.hr>

Horvātijas nozīmīgākie ārējās tirdzniecības partneri ir ES valstis, kas 2010. gadā veidoja 61% no preču kopējā eksporta un 60% no kopējā preču importa. Horvātijas lielākie eksporta partneri 2010. gadā bija tās kaimiņvalstis – Itālija (18,6% no kopējā eksporta) un Bosnija un Hercegovina (11,6%). Savukārt, visvairāk preču Horvātija tiek ievestas no Itālijas (15,3% no kopējā ievaduma) un Vācijas (12,5%).

Galvenie eksporta partneri 2010. gadā

Galvenie importa partneri 2010. gadā

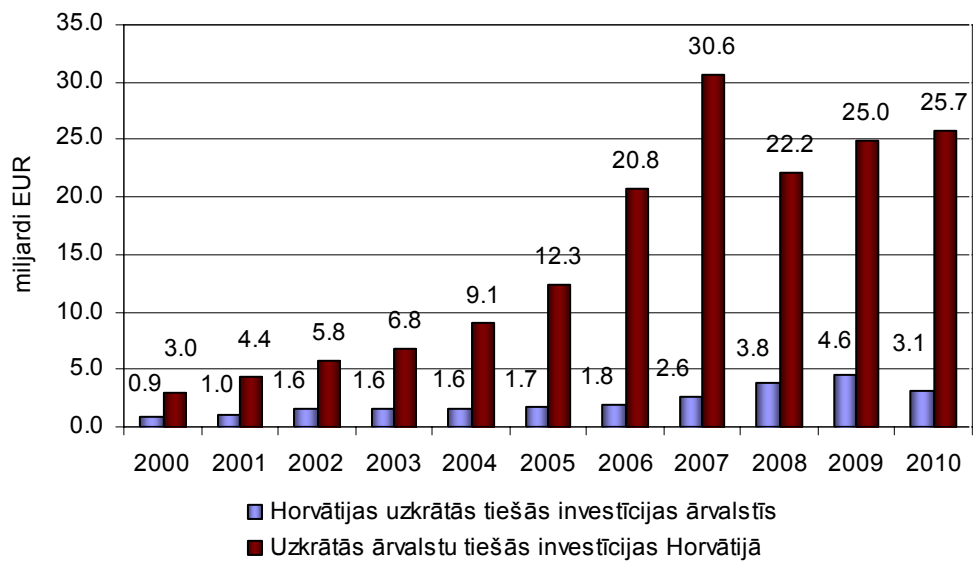

Avots: Horvātijas statistikas pārvalde - <http://www.dzs.hr>

Investīcijas

Tiešās ārvalstu investīcijas Horvātijā ievērojami pārsniedz Horvātijas investīcijas ārvalstīs. 2010. gadā ārvalstu tiešās investīcijas Horvātijā veidoja 25,7 miljardus EUR, savukārt Horvātijas tiešās investīcijas ārvalstīs – 3,1 miljardus EUR.

Starptautiskā tiešo investīciju bilance, miljardi EUR

Avots: Horvātijas nacionālā banka - <http://www.hnb.hr>